

**Folketingets formands hilsen ved fejringen af
Højesterets 350 års jubilæum
Mandag den 14. februar 2011, ca. 5 min.**

UDKAST

Deres majestæt,

Ref. 10-000895-22

Ærede dommere,

Mine damer og herrer

Gode højesteret.

Det ligger i navnet – Højesteret – at vi har at gøre med
noget ophøjet og ypperligt: Den højeste domstol i riget.

Jeg har fået fortalt, at selv estimerede advokater og anklagere kommer til at skælve en smule, når de skal møde frem for Højesteret.

Vi har lige hørt Københavns Drengeskors smukt synge vores nationalsang. Det er passende, at vi netop i dag hører nationalsangen. For i dag markerer vi, at det er 350 år siden, at Højesteret blev grundlagt, og grundlæggelsen af Højesteret har og har haft stor betydning for Danmark som nation.

Jeg er meget glade for, at Højesteret har bedt mig – som repræsentant for den folkevalgte statsmagt – om at afrunde formiddagens interessante oplæg. Det vil jeg naturligvis takke for, det er en stor ære at kunne være med til at markere denne mærkedag.

Som det står i fortalen til Jyske Lov: *”Med lov skal man land bygge”*. Det er Folketingets fornemste og vigtigste opgave. Den konkrete stillingtagen til lovens anvendelse i det enkelte tilfælde afgøres af den dømmende magt, og i sidste instans af Højesteret.

Helt afgørende for forståelsen af Højesterets betydning er magtens tredeling, som blev fremført af Montesquieu, som levede fra 1689 til 1755. Det er i hovedværket "*De l'Esprit des Lois*" eller på dansk "*Om lovens ånd*" fra 1748, at Montesquieu præsenterer os for magtens tredeling.

Montesquieu, som i øvrigt selv var dommer af profession, lærte os, at borgernes sikkerhed og politiske frihed afhænger af en adskillelse og balancering af de tre afgørende magter. Lad mig citere Montesquieu:

”Hvis den dømmende myndighed faldt samme med den lovgivende, ville magten over borgernes liv og frihed være vilkårlig, for dommeren ville være lovgiver. Hvis den var [den dømmende myndighed] forenet med den udøvende myndighed, ville dommeren kunne få styrke til at undertrykke.”

Magtdelingslæren fortæller os, at den dømmende magt skal holde sig inden for de rammer som lovgivningsmagten har sat. Det betyder, at domstolene

tillægges et rum til at vurdere og dømme i konkrete sager.

Dette rum skal i sidste instans udfyldes af Højesteret.

I Danmark ligger de tre statsmagter tæt. Højesteret,

Folketinget og Statsministeriet bor i det samme

bygningsværk – ja, man kan sige, at de tre statsmagter er

naboer. Og ligesom med mere almindeligt naboskab

fungerer også forholdet mellem de tre statsmagter bedst,

når der er den nødvendige respekt for hinanden, og for

den rollefordeling som der er og skal være.

Et sigende og måske morsomt eksempel på, at Højesteret måske ikke til alle tider har haft den største respekt for sin nabo, kan man finde i bogen Højesteret 1661 – 1961, hvor der er en beskrivelse af, da det andet Christiansborg nedbrændte den 3. oktober 1884. Her er branden beskrevet således:

”Branden brød ud i rigsdagsfløjen, og det blev snart klart, at hele slottet var fortabt, men der var tid til at bjærge adskilligt fra Højesterets lokaler. Den unge Andreas Buntzen har siden skildret redningsarbejdet. I den første

forvirring havde han spurgt assessor With, om de ikke skulle redde Rigsdagstidende, der stod opstillet i retssalen, men With svarede: "Lad det skidt bare brænde, det er jo dem derovre, der har sat ild på huset".

Belært af den holdning og erfaring fra Højesteret har Folketinget netop besluttet at gøre Folketingstidende elektronisk, så nutidens højesteretsdommere vil ikke blive bragt i samme dilemma.

Ja, meget er forandret siden 1884, og endnu mere er forandret siden Højesterets grundlæggelse i 1661.

Men noget er heldigvis det samme.

Der er stadig den største respekt i det danske samfund for Højesteret. Den respekt holdes i hævd af de dygtige dommere, som der i dag beklæder og til alle tider har beklædt stillingen som højesteretsdommer.

Respekten for Højesteret er en grundsten i demokratiet.

Uden uafhængige domstole, som kan sikre borgernes frihedsrettigheder, kommer demokratiet til kort. Vi hylder derfor i dag ikke bare højesteret, men hele princippet om magtens 3. deling og det levende folkestyre.

Jeg ønsker for Danmark, at det fortsat må være sådan.

Som repræsentant for den af de tre statsmagter, der er udtryk for folkets vilje, vil jeg foreslå, at vi sammen rejser

os og udbringer et trefoldigt leve for Danmark og for de tre statsmagter.

Danmark, den lovgivende magt, den udøvende magt og den dømmende magt længe leve.